

Sammanfattning av seminarium vid Mångfaldskonferensen 2011:

Lågskogsbruk – gynna biologisk mångfald med biobränsleuttag

J-O Helldin, CBM

Vikki Bengtsson, ProNatura

Ordf: Gustaf Aulén, Södra och Johan Abenius, Naturvårdsverket

Lågskogsbruk – gynna biologisk mångfald med biobränsleuttag (sammanfattande punkter)

- Lågskogsbruk kräver ett nytt "tänk" med avseende på:
 - § Värden – biologisk mångfald, biobränsle (ekonomi), multifunktionellt nyttjande
 - § Teknik – skörd, insamling...
 - § Nya möjliga ytor – gränslandet mellan skogs- och odlingslandskap,
- Lågskogsbruk är en väg att **imitera** traditionellt trädbruk på ett **rationellt** sätt
- Lågskogsbruk kan skapa **nya "gamla"** skogar på ett långt perspektiv och en **större variation** på landskapsnivå

J-O. H.

Lågskog= skottskog, hamlingsskog, på engelska: short rotation forestry

Högskogsbruk= vanlig högstammig skog

Medelskogsbruk= låg- och högträd engelska: coppices with standard

Lågskogsbruk var troligtvis den skogsbruksmetod som dominerat historiskt i Europa, numer en helt övergiven brukningsform.

V.B.

Undersökningar visar att träd är den enskilt viktigaste komponenten i grön infrastruktur. I England hyser man stor respekt även för enskilda träd.

Träd filtrerar vatten, ger skugga, minskar buller, binder näringsämnen osv.

Gamla träd är en försvinnande resurs, det finns få ersättare till riktigt gamla träd i övriga landskapet och inom rimliga avstånd. Ett gammalt träd tar flera hundra år att återskapa, det krävs dynamik och succession, de gamla träd som finns inom skyddade områden räcker inte till.

Det som är viktigt idag är att kombinera gamla med nya värden. I England Eppingforest en industriell hamlingsskog som försåg bagerierna med avenboksbrännved. Det finns idag en avsättning för hamlingsved till konsumenterna, den säljs som naturvårdsved.

Diskussionen:

Kan stubbskottsbruk inte bara bedrivas på plan mark, typ salix? Nej det finns maskiner som kan skörda både skott och hamla träd i vanlig terräng.

Alternativa nya skogar: tätortsnära skogar, träd i städer, hyggena efter Gudrun, kraftledningsgator, Banverkets 18m trädfridd kring järnvägsrälsen. Bryn miljöer. Pilvallar, alléer längsvägarna Trafikverket har en stor potential att ta tillvara biobränsle som en resurs istället för att betrakta det som en kostsam belastning.

Genom att tänka till innan kan det designas nya produktionsformer som kan producera flera saker, biologisk mångfald, biobränsle, kulturhistoria. Det är viktigt att tänka på att detta är ett nytt sätt att arbeta inte att kopiera det gamla sättet att hamla, skottskörda utan göra det rationellt och i en sådan skalal att det kan löna sig samtidigt som de ekologiska komponenter som är viktiga för biologisk mångfald beaktas. Då kan det bli riktigt bra och gynna flera funktioner. För att det ska fungera måste det utvecklas ett rationellt sätt att ta till vara biobränslet från flera olika källor till en gemensam bas.

Exempel på goda hamlingsträd: lind rön, salix, al, asp,

Al och björk, både stubbskott o hamling

I England även: avenbok, hagtorn och ek

Försiktighet krävs vid återhamling av gamla träd. Hamlingsintervall för lind ligger på 5-7 år. För att starta hamlingsträd starta när trädet är armsbrett i dbh, för bäst produktion och resultat.

Hamlingsträd kan vara ett sätt att producera lövbiomassa i viltrika områden, hamlingen gör så att viltet inte kan beta.

Fråga: Hamlade träd idag är skyddade både från natur- och kultursidan. Blir alla nya hamlingsträd då skyddade per automatik?

Sammanfattat av Weronika Axelsson Linkowski, Centrum för biologisk mångfald